

Stran / Page: 48

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2827 cm²

1 / 7

intervju

Če bi Cerkev imela bi se je že polastil

Med novinarji pogosto ni veliko posluha za tisto, kar jim želi povedati kot tiskovni predstavnik koprške škofije. Bolj jih zanimajo različna ozadja. A ko je pred kratkim izjavil nekaj glede javne hiše sredi Maribora, ni bilo medija, ki teh njegovih besed ne bi povzel na vidnem mestu, čeprav ne prav do konca. V svetu, kjer se okoli ene in edine resnice bje večni boj za njeno interpretacijo, se je v iskanju ozadij že spet izgubilo tisto, kar je želel izpostaviti, ko je dodal: Moja vera je Kristus.

Stran / Page: 48

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2827 cm2

2 / 7

mag. Božo Rustja, duhovnik, urednik in predavatelj na teološki fakulteti

Tekst: Zlata Krašovec Foto: Primož Lavre

veliko denarja, Zares ali LDS

■ **Ste tiskovni predstavnik koprške škofije. Torej že po definiciji nekdo, ki skrbi, da javnost izve natanko tisto, o čemer jo želi obvestiti institucija, ki jo predstavlja. Je to vedno in brez izjeme resnica? Vsa resnica? Vas novinarska vprašanja kdaj spravijo v zadrego? Katera so taka vprašanja? Zakaj?**

No, kot tiskovni predstavnik škofije v Kopru gotovo ne morem poročati samo tega, kar želi škofija. Opažam namreč, da so novinarji, če izvzamem novinarje katoliških medijev, izredno nedovzetni za moja sporočila. Zelo vneto pa me kličejo, če kdo govori proti nam. Ne naveličajo se ponavljati, da je nekdo rekel to in ono o nas, gluhi pa so za moja sporočila. Tako moram pogosto odgovarjati na napade, veliko manj je priložnosti za promocijo institucije, kar bi po definiciji šlo tiskovnemu predstavniku.

Glede resnice – na neki način je moje delo lahko. Še zlasti če ga primerjam s težavami, s kakršnimi se morajo ukvarjati v Mariboru. Koprška škofija nima ekonomske moči, zaradi katere bi se bilo treba zagovarjati. Še pomembneje pa je, da imamo resnično dobre duhovnike. Naj povem primer: konec aprila lani – imel sem že pripravljeno prtljago pred odhodom v Afriko – sem dobil elektronsko pošto. Neka novinarka je hotela nujno govoriti z mano o pedofiliji. Odgovoril sem ji, da imam pred odhodom le še uro časa, torej naj se oglasi takoj ali pa bo morala počakati, da se vrnem. Nemudoma je prišla in njeno prvo vprašanje je bilo, koliko primerov pedofilije je bilo med primorskimi duhovniki, kako je škofija ukrepala in zakaj podatkov o tem ni sporočila javnosti. Ko sem ji odgovoril, da na Primorskem med duhovniki ni nobenega primera pedofilije, je bila vidno razočarana, saj za pisanje članka nenadoma ni imela več nobenega vetra v jadrih. Seveda absolutno obsojam pojav pedofilije, a primer kaže,

Mariborska afera je pohujšala tiste, ki nimajo tako trdne vere (kot mamica v Zidarjevem romanu), ali pa so iskalci, ki v Cerkvu vidijo nekaj pozitivnega. Vsi ti so opeharjeni.

kako smo mi, ki delamo pri medijih, odvisni od tega, kar je slabo.

Vprašanja, ki me spravljajo v zadrego? Bojim se trenutkov, ko bi moral govoriti o ljudeh osebne stvari. Lagati seveda ne smem, težko pa je povedati vso resnico. Če povem primer: ob premestitvi nekega duhovnika je skupina ljudi pritiskala na medije naj pišejo o tem, kako kruto je škofija ravnala. Jaz pa nisem mogel govoriti o tem, da je imel ta duhovnik težave z alkoholom. Ko gre za tako osebne stvari, sem res v dvomu. V takih primerih gotovo težko poveš vso resnico, čeprav jo poznaš.

■ **Ta trenutek so problemi te vrste nekaj povsem postranskega. Na tapeti so veliko večje reči. Vaša izjava, da »vaše vere ne bo omajalo niti to, če Krašovec v Mariboru kupi javno hišo«, ki ste jo izrekli v Pogledih Slovenije, je močno odmevala. S tem ste verjetno želeli povedati, da je kristjanova vera, torej tudi vaša, na drugačnih, trdnejših temeljih.**

Zelo sem vam hvaležen za to vprašanje. Kdo, ki oddaje ni gledal, bi se utegnil vprašati, kakšen duhovnik sem, da javno govorim o javni hiši. Trditev je bila izrečena v kontekstu pornografije. Ko je bila kasneje ponovljena v oddaji *Zrcalo tedna*, se je končala besedami, da to moje vere ne bo omajalo, v resnici pa sem nadaljeval in končal z besedami »moja vera je Kristus«. V mislih sem imel roman Pavleta Zidarja *Hokuspokus kaplan*, ki govori o novem duhovniku, ki pride v faro in sreča starejšo gospo, o kateri si malce podcenjevalno misli, da pravzaprav ne ve, zakaj hodi k maši, saj gotovo ni tako inteligentna kot on, ki je končal fakulteto. Vpraša jo, ali verjame v Boga. Ko mu pritrdi, pa ga zanima, ali bi verjela tudi, če bi videla duhovnika grešiti. »Gospod, mladi ste še; marsikaj sem v življenju že doživela, duhovnika sem že videla grešiti in še ga bom videla, ampak moja vera ni duhovnik, moja vera je Kristus« – se je glasil njen odgovor, če ga povzamem.

To mi je prišlo na misel med oddajo. Podobno me je učila že mama. V cerkev ne hodimo zaradi duhovnika, ampak zaradi Kristusa, verujemo, a ne zaradi duhovnika, ampak zaradi Kristusa. Čeprav je gotovo veliko lepše verovati, če tudi duhovnik veruje in če se ta vera pozna v njegovem življenju.

■ **Tudi zato vam gotovo ni vseeno zaradi vsega, kar se je zgodilo. Finančna afera, ki pretresa mariborsko škofijo, se tiče zgolj ali predvsem nje le, dokler gre za finančna vprašanja. Pri vprašanju morale pa je afera globoko ranila tako Cerkev na slovenskem kot Cerkev nasploh. Kako se po tem padcu pobrati in začeti znova?**

biografija

Božo Rustja je bil rojen leta 1963 v Postojni. Osnovno šolo je obiskoval najprej v domačih Kamnjah, kasneje v Dobravljah. Po končani gimnaziji v Vipavi in odsluženi vojaščini je študiral teologijo na ljubljanski teološki fakulteti. Magistrski študij je končal na Gregorijani v Rimu. Je tiskovni predstavnik koprške škofije, urednik mesečnika *Ognjišče*, predava na Teološki fakulteti v Ljubljani in je duhovni pomočnik v koprski stolni župniji. Te dni je izšla deseta knjiga njegove zbirke *Zgodbe za dušo*.

Seveda mi ni vseeno. V tem primeru mi še veliko bolj ni vseeno. Glejte, če neki duhovnik do nekoga ni prijazen, ga prizadene z besedo, ni prav, toda to ostane med njima dvema. To, kar se je zgodilo v Mariboru, pa odmeva v Sloveniji in tudi izven njenih meja in je mnoge pohujšalo. Zlasti mi je hudo, da je afera pohujšala tiste, ki nimajo tako trdne vere, saj morda še niso prišli do tega, da bi lahko rekli tako kot mamica v Zidarjevem romanu; ali pa so iskalci, ki v Cerkvu vidijo nekaj pozitivnega. Vsi ti so ta trenutek opeharjeni. Na vse te ljudi sem mislil, ko sem s prej omenjeno izjavo skušal izraziti, kar je ležalo na duši meni, mnogim drugim vernikom, duhovnikom in verjetno tudi škofom.

A ljudi prosim, naj ne enačijo vseh duhovnikov. V Sloveniji je veliko duhovnikov, ki res zelo odgovorno ravnajo in s skromnimi sredstvi zelo veliko naredijo. Še nekaj bi rad povedal – povsem se strinjam z izjavo slovenskih škofov, ki so se ljudem opravičili, priznali napako. Obenem je treba odgovorne ljudi zamenjati oziroma jih poklicati pred odgovornost. In kolikor se le da, je treba ljudem, zlasti malim delničarjem, vrniti, kar so vložili. Ne vem pa, koliko je to zadnje sploh mogoče.

Stran / Page: 48

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2827 cm²

4 / 7

■ **Ker so o mariborski nadškofiji bolj poklicani govoriti drugi, samo še eno vprašanje o tem. Bo koprška škofija mariborski na kakšen način pomagala tudi pri finančni sanaciji? Obstajajo načrti v tej smeri?**

Ne da ne bi hoteli, vendar nimamo s čim. Tu gre za velikanske vsote. Res nimamo s čim.

■ **Kako je pravzaprav s premoženjem koprške škofije? Kaj premore? Kolikšna sredstva obrača? Prvi škof obnovljene koprške škofije, Janez Jenko, ki je bil po rodu z Gorenjskega, je menda znal reči: »Mi smo baje tarji!« V mislih je imel primerjavo koprške škofije z ljubljansko in mariborsko. Je koprška škofija od tedaj morda obogatela?**

Ne. Kot tedaj se tudi zdaj ne moremo primerjati z omenjenima. Nimamo nobene ga podjetja. Delež imamo v katoliškem tdniku Družina in s tem deležem moramo odgovorno ravnati. Certifikate, ki smo jih imeli, smo duhovniki in mnogi verniki dali v sklad za malo semenišče in škofijsko gimnazijo, za vzgojo mladih rodov, torej z namenom podpreti nekaj dobrega. A zdaj imamo v Zvonu 1 in Zvonu 2 enako usodo kot mali delničarji. Še tisto, kar smo imeli shranjeno za potrebe škofijske gimnazije, je zdaj pod velikim vprašajem.

■ **Kaj škofija sploh ima?**

Škofija ima v lasti škofijsko stavbo.

■ **Kaj pa premoženje župnij?**

To je last župnij. Gre pa za cerkve, ki jih je treba vzdrževati, ter župnišča z veroučnimi prostori, ki jih je tudi treba vzdrževati. Nimamo pa ničesar, kar prinaša dobiček. Škofijska gimnazija v Vipavi je bila največja investicija naše škofije. Zgrajena je bila z darovi vernikov, tudi slovenskih vernikov iz tujine. Vsem se iskreno zahvaljujem, brez njihove velikodušnosti tega velikega načrta ne bi mogli uresničiti. Toda gospodarsko gledano to ne prinaša nobenega dobička. Podobno je z dijaškim domom v Vipavi, prav tako s študentskim v domom v samostanu sv. Ane v Kopru. Slednji sicer ni v naši lasti, je v lasti frančiškanov, a je škofija pomagala pri obnavljanju in opremljanju.

■ **V načrtu ste imeli tudi dom za ostarele.**

Res je, vendar smo idejo opustili preprosto zato, ker nimamo denarja.

■ **Kaj pa darovi vernikov? Na spletu sem odkrila razmišljanje »ljubitelskega računovodje«, ki je nekje prebral, da se je neki župnik pohvalil, da se ob kakšni nabirki**

v puščici nabere 200, 300 ali celo 400 evrov. Pa je popoldanski računovodja vzel v roke svinčnik in računal: dve maši na dan, sedem dni v tednu ... Je to pravljica ali resnica?

Tudi meni je že večkrat prišlo pred oči tako pisanje. No, greva po vrsti: pri maši se ne zbere vsak dan, kaj šele dvakrat na dan, toliko ljudi, da bi se lahko nabrala taka vsota. Pa tudi sicer se miloščina običajno pobira samo ob nedeljah. Greva dalje. Nabirka, ki jo sestavlja zgorajne kalkulacije omenja, je mogoča samo v večjih cerkvah v krajih z večjim številom vernikov. Po manjših župnijah pa ni redko tako, da pride k nedeljski maši denimo 40 vernikov, zato je kar dobro povprečje, če se v puščici nabere 40 evrov. V letu je nekaj več kot 50 nedelj, kar pomeni, da se skupno nabere nekaj več kot 2000 evrov. Vendar to ni duhovnikov denar. S tem denarjem je treba vzdrževati cerkev, plačati elektriko, vodo, ogrevanje, kjer ga imajo ... da ne govorim o stroških, ki nastanejo, če so potrebna kakšna večja popravila. Povrhu vsega pa nekaj nedelj v letu zbiramo miloščino za posebne namene (štiri nedelje za semenišče, nedelja za Karitas, za misijone in še druge namene). Se pravi, da se v resnici zbere celo manj, in pogosto je pravi čudež, da v nekaterih župnijah s tako skromnimi sredstvi toliko naredijo.

Nočem biti ciničen, a če bi Cerkev res imela veliko denarja, bi se je gotovo že polastil kakšen Zares ali LDS. Res pa je, da mit o bogati Cerkvi med Slovenci živi. Pisatelj Rebula pravi, da je izrek *Kjer so farji, tam so dnarji* nastal, ko smo bili še pobožni. Da ga danes nekateri tako radi ponavljajo, ni presenetljivo. Ni pa dvoma, da so bili včasih duhovniki finančno veliko bolje preskrbljeni kot danes.

■ **Kaj pa mašni nameni? Pa poroke, pogrebi in tako dalje?**

Mašni namen je dar duhovniku, in če ga vernik ne zmore (v celoti) plačati, ga duhovnik ne more zahtevati. Res pa je, in to je žalostno, da slovenski duhovniki živimo dejansko prav od teh darov.

■ **Če so ljudje v nekem kraju dovolj pobožni, da je maša vsak dan, se v tednu nabere ...**

V tednu je šest maš, kajti sedma, nedeljska, je župnijska in jo mora župnik darovati za župnijo brez plačila. Tako je od časov, ko je župnik dobil od župnijebero, s katero ga je vzdrževala. Zdaj velikokrat ni tako. Res pa je, da so nekateri ljudje izredno velikodušni in tisto malo, kar imajo, delijo tudi z duhovnikom. Zato se duhovniku ni treba bati, da bo lačen. Neki kardinal je dejal, da bodo takrat, ko bosta na svetu samo še dva hlebca kruha, enega nesli v samostan.

Stran / Page: 48

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2827 cm²

5 / 7

Slovenci imajo čut za duhovnika in njegovo stisko. Tembolj če duhovnik pokaže neko svobodnost in nenavezanost na materialne dobrine. Velja pa tudi narobe, ljudje bodo duhovniku vse oprostili prej – če se bo zapletel s kakšno deklico, bodo rekli, saj je samo človek, če se bo napil, bodo rekli, ni lepo, ampak saj imamo tudi mi alkoholika v družini – kot požrešnost in pogoltnost.

■ **Niste pa povedali, koliko se nabere z mašnimi nameni. Kadar so plačani, seveda.**

Dogovorjeni znesek za mašo je 17 evrov. Torej šest tedenskih maš pomeni šestkrat po 17 evrov, se pravi 102 evra v tednu, ko je maša vsak dan. Iz tega mora duhovnik delno kriti tudi stroške za zavarovanje.

■ **Ste tudi urednik revije Ognjišče, ki je bila v začetku namenjena predvsem mladim. Čeprav njene strani, kot ste dejali v nekem intervjuju, niso namenjene le mladim in lepim, je v prvih letih izhajanja zelo »zažigala«; njena naklada je strmo rasla in daleč prekosila tedaj zelo razširjeno Anteno. Kakšno je danes poslanstvo Ognjišča? Koliko bralcev doseže? Katere publikacije so reviji konkurenčne?**

Ognjišče je zdaj družinska revija. Mlade je danes zelo težko nagovarjati. Njihova specifična govorica se v nekaj letih popolnoma zamenja. Danes sta še popularna full in cool, bo jutri že spet vse kaj drugega. A kakorkoli že, Ognjišče je najbolj bran mesečnik v Sloveniji, in mislim, da je svetovni fenomen. Ne vem natančno, kako je v Italiji s tednikom Famiglia Cristiana (Krščanska družina), ampak drugje na svetu ne poznam primera, da bi bil od vseh mesečnikov najbolj bran verski list, kakor je to v primeru Ognjišča.

Konkurenca? Danes je to gotovo računalnik, internet in seveda naše nenehno tekanje, ko nimamo časa za branje. To. Naklada nam pada. Tolažba je to, da nam pada manj kot drugim, ampak to je slaba tolažba, podobna tisti, če bi bil kdo vesel, da bo izdihnil malo pozneje kot sosed.

■ **Vseeno ostaniva še pri Ognjišču. Ena od stalnih rubrik ima naslov Naši preizkušani bratje, v njej objavljene zgodbe pa so največkrat izpod vašega peresa. Kdo so ti bratje? Kaj srečevanje z njimi pomeni vam?**

To rubriko sem podedoval od Franca Boleta. Je gotovo zelo specifična. Če se pripravljam na pogovor s škofom, pisateljem ali kakšnim drugim znanim človekom, se bom poprej pozanimal o njem in njegovem delu, morda bom prisluhnil celo govoricam ... skratka pripravil se bom. Če pa grem k družini, ki ima invalida, ali k samemu invalidu, običajno ni o njem nobenega članka, skoraj gotovo ni napisal knjige – no, kakšen jo tu-

di je – zgodi se lahko, da z njim sploh ne bom spregovoril, ampak bom govoril le z domačimi, in podobno.

Hvaležen sem vsem, ki so pripravljene govoriti o svoji preizkušnji. Marsikdo pove, da pristane na pogovor le zato, ker je sam nekoč bral pričevanje, ki mu je dalo moč za premagovanje težav. Včasih pridem k družini, ki ima invalidnega otroka, ki niti ni več majhen, a je tako prizadet, da morda niti ne govori. Družina pa ve, da bo članek, ki bo nastal, morda edini zapis o njihovem otroku. Včasih se strahoma odpravim na taka srečanja, po drugi strani pa prav s temi ljudmi doživljam toliko pristrčnosti, da je to posebno poglavje v mojem življenju.

■ **Zakaj je smiselno, da za zgodbe teh ljudi izve tudi širša javnost?**

V začetku je bil namen opozoriti na ljudi, ki so kljub preizkušnji v življenju veliko naredili. To se je izkazalo za dobro, ker dandanes ljudje hitro obupamo, izgubimo smisel življenja, ugotavljamo, da

Ljudje bodo duhovniku vse oprostili prej kot požrešnost in pogoltnost.

je težko ... Vse to je res. A pomembno je pokazati, da je komu še težje, pa zmore. To daje upanje in moč tistim, ki to berejo. Po raziskavi pred nekaj leti je bila to ena bolj branih rubrik v Ognjišču.

■ **Ni malo ljudi, ki morajo v življenju res veliko prestat. Najbrž pa ni nobenega, ki bi se izognil prav vsem preizkušnjam. Bežen pogled v vaš življenjepis o tem ne odkrije veliko, razen morda kar dolge bolezni, ki vas je doletela pred koncem študija. A o tem kasneje. Začniva na začetku, z otroštvom. Rojeni ste bili ...**

Rojen sem bil leta 1963 v Postojni, zato ker je bila tam porodnišnica. Moja sestra in brat, ki sta od mene nekaj let starejša, sta bila sploh med prvimi iz naših krajev, ki se nista rodila doma, to pa zato, ker je bil oče zaposlen na železnici. Odraščal pa sem v vasi Kamnje, med Ajdovščino in Gorico, na pobočju Čavna. Doživljal sem idilično otroštvo v družini, ker je bila mama doma, kar je bilo tiste čase zelo običajno. Oče je bil zaradi dela v turnusu velikokrat odsoten, službi pa zelo predan. Mama mu je včasih rekla, naj si vsaj za praznike uredi, da bo doma, in naj za božič delajo tisti, ki ne verujejo. Spomnim se, da mu je celo zabičala, naj ne pozabi, da gre v nedeljo njegov otrok k birmi. To je pač razlika med moško in žensko naravo, ki jo bodo bralke takoj prepoznale.

V osnovno šolo sem hodil v domači vasi, kasneje pa v bližnje Dobravlje. To je bila sicer podeželska šola, a biti moram hvaležen, ker so me učili zelo dobri učitelji, še zlasti tisti za matematiko, slovenski in angleški jezik. Bila je res dobra šola. Potem sem šel v škofijsko gimnazijo v Vipavo, kjer so bili profesorji še strožji. Za moje pojme prestrogi. Tudi premalo občutka za mladega človeka, ki še išče, so imeli.

■ **Verjetno tudi zaradi tega, ker so morali njihovi dijaki takrat še opravljati državne izpite.**

Jaz sem jih opravljal samo enkrat. Ko so me vrgli pri obrambi in zaščiti, se mi je zdelo preveč poniževalno, da bi še hodil tja. Po osamosvojitvi je bila po odločitvi državnega zbora meni in podobnim gimnazijska izobrazba državno priznana. No, po koncu srednje šole sem moral takoj k vojakom, kar je bilo v redu, kajti mlajši kot si, lažje prenašaš tiste neumnosti. Bil sem bolničar in sem se imel kar lepo. Po bolničarskem kursu v Zrenjaninu sem bil kazensko premeščen na Kosovo, kjer sem delal v zobni ambulanti kot asistent. Zobozdravnik stažist, po rodu Beograjecan, mi je večkrat rekel, da lahko pridem k njemu, če ne bom dobil službe. Anekdota iz tega časa je veliko. V kasarno se mi je posrečilo pretihotapiti nekaj verske literature, kar je bilo prepoveda-

no. Po pravilu, da je ječarjeva hiša najbolj varna, sem te knjige spravil v zobni ambulanti na polico z marksistično literaturo. In te se razen mene res nihče ni dotaknil, čeprav sem imel nekaj preiskav. Naj še omenim, da sem v tistem času prebral večino del pisatelja Alojza Rebule, in to dokaj natančno. Pozneje mi je to koristilo pri pisanju diplomske naloge, v kateri sem obravnaval prav tega pisatelja.

Potem sem študiral teologijo. Priti iz Vipave na teološko fakulteto je bilo olajšanje. V našem času so se tja vpisovali tudi iz poklicnih šol. V Vipavi pa je bila neke vrste klasična gimnazija. Zato nam je bilo lažje kot tistim, ki so prišli recimo k zgodovini filozofije s poklicno šolo. Veliko bolj so se morali potruditi. Pa nikogar ne podcenjujem, nasprotno, občudujem tiste, ki so študirali s poklicno šolo, ker jim ni bilo lahko. Meni je ostajalo nekaj časa, zato sem se takrat začel ukvarjati s pisanjem. Bil sem urednik Pogovorov, ki so bili interno glasilo študentov teološke fakultete. V njih smo leta 1987 ali 1988 problematizirali preganjanje vernih v vojski, ki je bila takrat po svoje nedotakljiva. V času, ko so v tedniku Mladina o vojski pisali že zelo kritično, je bil odziv na pisanje Pogovorov neverjeten. Zaradi njih se je menda zbral celo vojaški vrh v Beogradu.

Zakaj to pripovedujem? Najprej zato, ker je takrat tako opevani škof dialoga Vekoslav Grmič izjavil, da je v semeniščih protisocialistična vzgoja. In tako me je nekega dne poklical na pogovor ravnatelj semenišča. Že na stopnicah pa me je ustavil stolni kaplan in me vprašal, ali sem še na svobodi. Vprašal sem zakaj, pa mi je odgovoril, da vsi kanoniki berejo o tem, kar smo pisali. Ko sem prišel pred ravnatelja, mi je povedal, da so ga klicali iz verske komisije. Ni mi pa rekel, da ne smem več pisati, čeprav bi tudi to razumel, saj bi oblast naše pisanje lahko izrabila kot izgovor za represijo nad fakulteto ali semeniščem.

Pogovore smo delili brezplačno, denarja za tisk pa seveda nismo imeli. Zato smo zanj vedno prosili nadškofa Alojzija Šuštarja. Zmeraj ga je dal. Predvidevam, da iz svojega. In ko sem tako spet prišel s prošnjo, je odprl predal, potem pa malo postal, in jaz sem si mislil, zdaj bo pa... »Slišal sem, da ste imeli probleme,« je rekel. Bilo mi je malo nerodno, saj sem vedel, da so obdelovali njega. To je bila pač njihova taktika, s katero so hoteli narediti razdor. On pa je nadaljeval: »Če ste pisali resnico, se ne bojte. Pišite naprej.« Vzel je denar iz predala in mi ga dal.

■ **Vrniva se k vaši bolezni. Kako je bilo z njo?**

Zadnje leto študija, ko se je bližalo posvečenje, sem imel vročino, hude bolečine, bil sem nenehno utrujen. Prva diagno-

za je bila sistematično obolenje vezivnega tkiva. Zanimalo me je, kaj to pomeni, in izvedel sem, da ne prav veliko let življenja, predvsem pa ne lepih let. Tako sem se drugače od kolegov, ki so se pripravljali na novo mašo, skorajda že pripravljali na smrt. Tudi škofu Metodu Pirihu sem povedal, da sem bolan, on pa mi je zagotovil, da me bo posvetil, pa četudi samo za dan ali dva. Na srečo se je kasneje izkazalo, da je bila diagnoza napačna. V resnici je bila borelijoza, ki se je v nekaj mesecih in ob velikanskih količinah antibiotikov unesla. Si pa velikokrat rečem, da mi je bilo takrat življenje na novo podarjeno.

Takrat tako opevani škof dialoga Vekoslav Grmič je izjavil, da je v semeniščih protisocialistična vzgoja.

Po posvečenju leta 1989 sem bil kaplan v Sežani, potem pa sem prišel v Koper in začel delati pri Ognjišču. Leta 1994 sem odšel študirat v Rim, na papeško univerzo Gregoriano. Ta izkušnja je bila zame zelo dragocena. Študenti smo bili pisana združba, bili smo predstavniki več kot sto desetih različnih narodnosti. Med nami so bili Kitajci, Latinskoameričani, Afričani, takrat se je ravno odpirala Vzhodna Evropa ... Res izredno pestra družba najrazličnejših ljudi. Srečevanje z njimi ti da širino, ki bi je v Sloveniji ne dobil.

■ **V Rimu ste magistrirali. Od vrnitve domov spet delate pri Ognjišču, ves čas oskrbujete tudi kakšno župnijo, predavate na teološki fakulteti. Mimogrede, ste kot profesor zahtevni?**

To bi morali vprašati študente. A mislim, da ne. Moj predmet ni primarni teološki predmet, zajema medije in komunikacijo. Gre bolj za to, da bodoči teologi nekaj zvedo o tem gotovo pomembnem segmentu sodobnega življenja.

■ **Ampak kot da bi vam vse te zaposlitve ne zadoščale, zbirate tudi Zgodbe za dušo. Ja, v teh dneh izide že deseta knjiga iz te zbirke.**

■ **O teh zgodbah je psihoterapevt Bogdan Žorž nekje zapisal, da »so za naš čas zelo pomembne, saj povezujejo modrost prednikov z načinom razmišljanja današnjega človeka«. V posamezni knjigi je**

Ravnatelj mi ni rekel, da ne smem več pisati, čeprav bi tudi to razumel, saj bi oblast naše pisanje lahko izrabila kot izgovor za represijo nad fakulteto ali semeniščem.

prenesemo več abstraktne govornice, hočemo konkretno, in zgodba je konkretna. Povrhu vsega lahko v zgodbi na prijazen način sporočamo resnice, ki bi bile za naslovnika sicer boleče. In še to – v svetu se razvija celo teologija pripovedi. Zanimivo je, da ima tudi posvetna zgodba globoko versko sporočilo. Taka je denimo zgodba o kralju Davidu in preroku Natanu, ki mora kralja opozoriti na njegov greh – zapeljal je ženo svojega služabnika Uriaja, njega pa poslal na vojsko, kjer je padel. Kako to storiti? Natan začne pripovedovati zgodbo o revežu, ki je imel samo eno ovčico, in bogatašu, ki je imel velikanske črede, pa je ukazal zaklati prav revežovo ovco, ko je dobil obisk. Ko kralj David to sliši, je ogorčen; spraviti reveža ob vir preživetja je bilo za Jude nezaslišan zločin. »Ta človek mora umreti,« reče. Natan pa mu odvrne: »Ta človek si ti! Spreobrni se!«

■ **To je svetopisemska zgodba. Izberite zdaj še eno izmed množice tistih, ki ste jih zbrali v Zgodbah za dušo. Lahko za katero menite, da bi danes še posebno nagovorila bralce tega pogovora.**

Morda bi bila primerna ena od zgodb iz judovske tradicije: kralj Salomon je svojemu zlatarju naročil, naj mu izdelata prstan z napisom, ki bo veljal za vse čase. Zlatar se je prestrašil, kajti bal se je, da tega ne bo zmož, kar bi lahko imelo hude posledice. Čez čas pa je prstan izdelal in ga prinesel kralju. Ta je radoveden pogledal, kaj naj bi bilo tisto, kar velja v vsakem trenutku vse večne čase. Pisalo je: »Tudi to bo prešlo.« In zlatar je Salomonu položil na srce: »Dragi kralj, ko boš na višku svoje moči, se zavedaj, da bo to prešlo, zato bodi dober z ljudmi. Ko boš najbolj na dnu in žalosten, pa naj te tolaži misel, da bo prešlo tudi to.« Naj sedaj rečeva bralcem – tudi branje tega intervjuja je prešlo? ■

osemdeset do sto zgodb, v kateri od njih morda celo več, torej se jih je nabralo res veliko. Veste morda vi koliko?

Res ne vem. Nisem jih štel. Mislim si namreč, če je to, kar delam, kaj vredno, bodo to delo proučevali in zgodbe prešteli znaninci, če pa ni nič vredno, potem podatek ni pomemben.

■ **Kako jih zbirate? Kako ravnate s staro zgodbo, ki jo odkrijete, da nam spregovori sveže in času primerno?**

Še preden sem se poglobil v študij komunikologije, sem opazil, da je v cerkvi zmeraj nastala tišina, ko sem govoril kaj konkretnega, iz življenja. Dojel sem, da je to pot, po kateri moram nadaljevati. Ob neki priložnosti sem v Londonu stopil v knjigarno ob westminstrski katedrali in zagledal prvo knjigo zgodb. Intuitivno sem začutil, da je to tisto pravo. Zgodbe sem začel prevajati sam zase, kasneje sem ob srečanjih z mladimi kdaj kakšno povedal, spet drugo vpletel v pridigo, in dobil sem potrditev, da zgodbe ljudi res zelo nagovarjajo. Tako sem postal lovec na zgodbe. Po svetu živi zelo veliko zgodb. Dejstvo, da izhajajo iz različnih verskih okolij, me utrjuje v prepričanju, da smo si ljudje podobni. Avtorstvo je velikokrat težko ugotoviti, saj so zgodbe po svoje res žive: najdemo jih v različnih verzijah, spreminjajo se, zorijo, in težko je ugotoviti, katera različica naj bi bila prva, najstarejša.

Ko sem to spoznal, se z avtorstvom nisem več ubadal. Pomembno je spoznanje, da živimo v času, ko ljudje ne utegnemo več brati debelih knjig, še vedno pa najdemo čas za kratko zgodbo, zgodbo s sporočilom. Zgodba je sodobnemu človeku pisna na kožo tudi zato, ker so mediji spremenili našo miselnost. Ne